

KAMPANJA ZA DEPORTACIJE SE NADALJUJE

ZAHTEV ZA "POOSTRITEV" POSTAV PROTI TUJERODCEM

Trgovske zbornice v ospredju boja za
potlačanje vseh delavskih organizacij

Reakcionarni "domaćini" uspejajo priseljence
k razredu profesionalnih kriminalcev

AMERIŠKI plutokrati vztrajno nadaljujejo s propagando, s katero hočejo "zakonoljubne" domačine prepričati, da se bi v tej teželi marsikaj spremenilo na bolje, ako se deportira "kriminalne tujece". Mednje spadajo pred vsem "rdečkarski hujšaki", kateri s svojo gonjo ter sejanjem sovražstva izpodkopavajo temelje reda in miru, ameriškim institucijam (karkoli to je) in zvezni ustavi. Čikaška in ameriška trgovska komora zahteva, da se deportira vse "tujece", ki v tej gostoljubni deželi negujejo prevratne aktivnosti. Čikaška, druge lokalne in splošna ame-

riška zveza denarnih magnatov urgirajo kongres v poostritev zakonov za deportiranje "tujih radikalcev". Zakoni naj bodo poostreni tako, da bodo deportaciji podvrženi tudi naturalizirani državljani. Ako se jim radikalne aktivnosti dokaže, se jim razveljavi državljanske papirje in s tem postanejo avtomatično podvrženi deportiranju. Za prevratne aktivnosti smatrajo plutokrati vse tiste, ki se bore za človeške pravice in boljši kos kruha. Pike-iranje je "prevratništvo" — posebno še potem, ko sodnik izda prepoved proti "umešavanju stankarjev v zadeve in obrat" prizadete družbe. Tuje-

rodni delavec, ki agitira za u-
tije, bi prišel v nevarnost ob-
dolžitve "prevratnih aktivno-
sti", kajti agentov provokator-
jev, ki so človeka pripravljali
omežiti, bodisi s pomočjo "re-
volucionarnih" letakov in z
drugimi skemami, je veliko.
Ze pred letom dni je čikaška
trgovska komora predlagala
kongresu sličen zvezan boga-
tašev, da naj delujejo za spre-
jem zakona, ki bi določal "vse
prevratniške aktivnosti za kri-
minalno dejanje".
Radikalnim časopisom se naj
odreče privilegij drugega pošt-
nega razreda. Radikalne knji-
ge, letake in sploh kakršnakoli
radikalna literatura se ne bi
smela pošiljati po pošti. Shode,
na katerih govorniki širijo pre-

vatniške ideje, se naj prepo-
ve. To so zahteve izkoriščeval-
cev, ki v isti sapi v svoji propa-
gandi proti newdealovcem tr-
dijo, da se bore za svobodo ti-
ska, govora, zborovanja in o-
sebnega udejstvovanja proti
opasnosti Rooseveltovega "so-
cializma".

V zveznem senatu je demo-
kratski senator Robert R. Rey-
nolds iz North Caroline predlo-
žil resolucijo, v kateri dolži
tajnico delavskega departmen-
ta Frances Perkins "protežira-
nja tujerodnih kriminalcev
pred deportacijo". Zahteva, da
se jo primora dati posebnemu
senatnemu odseku vse podatke
o ljudeh, ki bi po zakonu mor-
ali biti deportirani, a so po
njeni zaslugi še vedno v tej de-
želi. Baje jih je 2.600, o kate-
rih se tajnica delavskega de-
partamenta brani dati pojasnila
poslancem. Zato se naj jo pri-
mora v to.

Reynolds je dalje napadal
predlog; ki sta jo v senatu in
poslanski zbornici predložila
kongresnik Kerr in senator
Coolidge. Ta določa ustano-
viti posebne komisije, ki bi la-
hko ovrgla sodni odlok za de-
portiranje kogarkoli, ako bi
komisija smatrala, da prizade-
ti ni zločinec in da je njegov
glavni prestopel le to, da je
prišel v to deželo nelegalno.
Taki priseljencev je tisoče.
Žive pošteno, so oženjeni, im-
ata (Nadaljevanje na 2. strani.)

Organizirano delavstvo za odpor proti Hitlerju

Zastopniki mednarodne zve-
ze strokovnih unij in delavske
socialistične internacionale, ki
so se zbrali dne 19. marca na
izrednem kongresu v Londonu,
so soglasno obsodili Hitlerjev
prelom lokalne pogodbe in
njegovo provokacijo z militari-
ziranjem Porenja. Zastopniki
delavstva so prišli na london-
ski zbor iz petnajstih dežel, v
katerih je nad 30 milijonov or-
ganiziranih delavcev.
Predstavniki posameznih so-
cialističnih strank in unij so v
svojih govorih poudarjali, da
se mora fašistični agresivnosti
Nemčije in Italije izpodkopati
tla z vsemi mogočimi sredstvi
predno zapleteta dežele v no-
vo svetovno klanje.
Dalje so se zastopniki delav-
stva izrekli za vzajemno ga-
rantiranje nedotakljivosti mej.

KONFERENCA NA PRESTU

V nedeljo 29. marca se bo vršilo v naselbini
Presto v dvorani Slov. izobraževalnega doma va-
žno zborovanje zastopnikov klubov JSZ in društev
Prosvetne matice v zapadni Pennsylvaniji. Vsi
klubi in društva so urgirana, da pošljejo svoje
zastopnike.

Človek v boju s prirodnimi elementi

Petdesetletnica med- narodnega delavske- ga praznika 1. maja

Leta 1886 je Ameriška de-
lavska federacija določila 1.
maj za manifestiranje delav-
stva v prid 8 urnega delavnika
in za splošno izboljšanje delov-
nih razmer.

S časoma se je A. F. of L.
razvila v povsem bizniški unio-
nizem, zato je praznovanje pr-
vega maja — znamenje življe-
nja in pomladi — opustila in se
zadovoljila z delavskim praz-
nikom v jeseni. Mednarodno
delavstvo pa je sprejelo Prvi
maj za svoj manifestacijski
dan in si ga ohranilo za praz-
nik.

Letos bo Prvi maj praznovan
veličastneje kot kdajkoli v po-
vojnih letih vzlic temu, da je v
fašističnih deželah prepove-
dan. Več ko 50 milijonov ljudi
bo tega dne pustilo delo in
manifestiralo za svoje pravice
in za socialistično ureditev
družbe.

Borahov agitacijski sklad

Posebni komiteji, ki so jih
ustanovili pristajši senatorja
Wm. Boraha, zbirajo sklad
\$100,000, s katerim upajo pri-
boriti svojemu vodju predsed-
niško nominacijo na konvenciji
republikanske stranke.

Uspehi socialistov v Milwaukeeju v boju za nominiranje kandidatov

Hoan znova odobren. — Polom lažne "slovenske" narodnjaške politike.
Kampanja za končne volitve 7. aprila ostrejša ko kdaj prej v povojni dobi

Kampanja proti milwauške-
mu županu D. W. Hoanu ni us-
pela, četudi so jo njegovi na-
sprotniki pripravljali in finan-
cirali skozi par let. V torek dne
17. marca je bil Daniel W.
Hoan znova nominiran. Zu-
panski urad milwauškega me-
sta ima že dvajset let. Glavni

kandidat proti njemu pri no-
minacijskih volitvah je bil še-
rif milwauškega okraja Joseph
J. Shinners, reakcionarni de-
mokratični vodja, ki je imel po-
moč demokratske stranke, pod-
pora trgovske komore, posa-
meznih industrialcev in privat-
nih interesov sploh. Hoan je
dobil 64.694 glasov, Shinners
60.507, John C. Schaffer, bivši
republikanski kongresnik četr-
tega distrikta 26.506 in O. R.
Werkmeister 4.840. Glasova-
nja se je udeležilo 156.817 o-
seb, 70.000 volilcev pa je osta-
lo doma.

Hoan odklonil indorsiranje
komunistov
Župana Hoana je indorsira-
la poleg socialistične stranke
Farmer-Labor Progressive Fe-
deration in — komunistična
stranka! Hoan je njeno agita-

daljnem vzhodu, kjer Japona-
ska zdaj skoro neovirano osvaja
azijski kontinent za japon-
ski imperij.

Valter Citrine, predsednik
mednarodne zveze strokovnih
unij, je na tem zboru dejal, da
je položaj skrajno resen in da
je za delavstvo več kot potre-
bno, da zre vsem opasnostim
pogumno v obraz.

Hitlerjev plebiscit v "tret-
jem rajhu" dne 29. marca ima
hamen svetu dokazati, da je
nemško ljudstvo z njim in da
popolnoma soglašajo z njegovo
politiko. Hitler in vsi drugi na-
cijski propagandisti si v kam-

panji prizadevajo, da pripravijo
vse ljudstvo na volišče. Te-
oretično bodo to državnozbor-
ske volitve. Ampak kandidatov
ne bo na glasovnici, pač pa ime
Hitlerja in par drugih nacijs-
skih vodij ter nekaj propagan-
dističnega besedila. Poleg tega
je na nji krog, v katerem je
naloga in dolžnost volilca na-
praviti križ. Nikjer ni označbe
"DA" ali "NE", zato ne more
nihče glasovati proti.

Nacijski vrhovni svet je iz-
bral 1.035 kandidatov za po-
slance v državni zbor. Čimveč
volilcev bo glasovalo za Hitler-
ja, več bo poslancev — eden
na vsakih 60.000 volilcev. O-
stali kandidatje odpadejo. Ra-
čunajo, da bo "izvoljenih"

BOJ S PRIRODO

Človek je v boju s naravo ustvaril že nešteta čudeza. Omejil je povod-
nji ter zmanjšal možnosti za neštete druge uime, ki so nekoč mučile člo-
veka. Ta boj ni še končan. Proste povodnji na vzhodu, nevihte na zapadu
in druge naravne neizogode dokazujejo, da je prirodna sila, kadar vzkipi, tako
ogromna, da ji človek z vsemi svojimi iznajdbami še vedno ni kos. Vsi-
vzemu pa je jasno, da je človekova razdeljena sila dandanes mogočnejša
kakor prirodna. Nauk: Človek je samemu sebi v tej uredbi največji sovraž-
nik. Na sliki je del prevrnjenega vlaka v Hamburgu, N. J. Zdrnil je s proge,
ker je povodenj izpodkopala tračnice.

Uspehi socialistov v Milwaukeeju v boju za nominiranje kandidatov

Hoan znova odobren. — Polom lažne "slovenske" narodnjaške politike.
Kampanja za končne volitve 7. aprila ostrejša ko kdaj prej v povojni dobi

kandidat proti njemu pri no-
minacijskih volitvah je bil še-
rif milwauškega okraja Joseph
J. Shinners, reakcionarni de-
mokratični vodja, ki je imel po-
moč demokratske stranke, pod-
pora trgovske komore, posa-
meznih industrialcev in privat-
nih interesov sploh. Hoan je
dobil 64.694 glasov, Shinners
60.507, John C. Schaffer, bivši
republikanski kongresnik četr-
tega distrikta 26.506 in O. R.
Werkmeister 4.840. Glasova-
nja se je udeležilo 156.817 o-
seb, 70.000 volilcev pa je osta-
lo doma.

Hoan odklonil indorsiranje
komunistov
Župana Hoana je indorsira-
la poleg socialistične stranke
Farmer-Labor Progressive Fe-
deration in — komunistična
stranka! Hoan je njeno agita-

daljnem vzhodu, kjer Japona-
ska zdaj skoro neovirano osvaja
azijski kontinent za japon-
ski imperij.

Valter Citrine, predsednik
mednarodne zveze strokovnih
unij, je na tem zboru dejal, da
je položaj skrajno resen in da
je za delavstvo več kot potre-
bno, da zre vsem opasnostim
pogumno v obraz.

Hitlerjev plebiscit v "tret-
jem rajhu" dne 29. marca ima
hamen svetu dokazati, da je
nemško ljudstvo z njim in da
popolnoma soglašajo z njegovo
politiko. Hitler in vsi drugi na-
cijski propagandisti si v kam-

panji prizadevajo, da pripravijo
vse ljudstvo na volišče. Te-
oretično bodo to državnozbor-
ske volitve. Ampak kandidatov
ne bo na glasovnici, pač pa ime
Hitlerja in par drugih nacijs-
skih vodij ter nekaj propagan-
dističnega besedila. Poleg tega
je na nji krog, v katerem je
naloga in dolžnost volilca na-
praviti križ. Nikjer ni označbe
"DA" ali "NE", zato ne more
nihče glasovati proti.

Nacijski vrhovni svet je iz-
bral 1.035 kandidatov za po-
slance v državni zbor. Čimveč
volilcev bo glasovalo za Hitler-
ja, več bo poslancev — eden
na vsakih 60.000 volilcev. O-
stali kandidatje odpadejo. Ra-
čunajo, da bo "izvoljenih"

UIME VSEH VRST SO V GLAVNEM ŠE VEDNO NEPREMAGAN SOVRAŽNIK

Čustvovanje v nezgodah, brutalnost v vojnah. —
Dozorelost ljudi v ljudi bo pot v novo uredbo

KATASTROFALNA povodenj, ki je zadela prebivalstvo
mnogih delov Pennsylvanije, West Virginije, dalje v
državah New York, Ohio, Maryland in več drugih, je
pripravila ob. domovja okrog četrtil milijona ljudi. Nad 180 jih
je utonilo in gmotno škodo cenijo od 270 do 300 milijonov do-
larjev.

Predsednik Roosevelt je za nekaj dni odložil počitnice, da
je lahko pomagal v akciji za lajšanje neprilic prizadetemu
prebivalstvu. Časopisi so bili polni simpatij z ljudstvom, ki ga
je poplava spravila v teh mrzlih tednih v grozo vsled strahu
pred deročo vodo, ki je poplavila vasi in mesta.

V boju proti takim neprilicam je človek zgradil že nešteto
jezov in umetnih jezer, da v njih zadržuje vodo v slučajih na-
livov ali naglega tavanja snega. S temi deli, ki mu donajajo
veliko koristi, nadaljuje. Z njimi je preprečil že veliko kata-
strof, ali pa omejil njihove učinke. Vendar pa je v boju s pri-
rodnimi elementi človek še vedno na slabšem, ker so mogoč-
nejši, kakor pa on, kadar združuje.

Kljub temu povzročajo prirodne katastrofe v današnji
dobi človeku veliko manj kvara, kakor si ga ustvarja človek
sam s svojimi močmi. Njegovo največje gorje — militarizem —
je popolnoma njegovo delo. Nobene potresne katastrofe, ne
povodnji, viharji in suše ne morejo dandanes napraviti ljudstvu
toliko gorja in škode, kakor mu jo povzroča oboroževanje in
vojne.

Kadar bo človeštvo uprabilo energije, ki jih danes troši
za militarizem in za izkoriščanje drug drugega v splošno do-
bro, bo tudi v boju proti prirodnim silam veliko uspešnejše ka-
kor je danes. Pomanjkanje bo čisto odpravljeno. V slučaju na-
ravni katastrof bo ves svet priskočil na pomoč s svojimi re-
zervami živih in drugih dobrin prebivalstvu prizadetih krajev.
Danes je ta pomoč še mlačna in največkrat neizdatna, ker v
sistemu, v kateremu je profit temeljni zakon, ne more biti
drugače.

KOMUNISTI IN ENOTNA FRONTA

Kakor marsikje, so komuni-
sti storili precej kvara tudi
Workers' Alliance of America,
ki je organizacija brezposel-
nih. Dočim je. Alijanca rasla,
so komunistične organizacije
brezposelnih (Unemployed
Councils) nazadovale. Videč
to, so se komunisti lotili vrta-
nja od znotraj in spravili skozi
dogovor za združenje obeh or-
ganizacij. Toda sprejetih po-
gojev se niso dolgo držali. Če-
tudi so pristali, da naj ima
Workers' Alliance v združe-
valnem odboru proporcionalno
stopstvo, ki je precej večje ka-
kor komunistično, so uvideli,
da jim na ta način ne bo mogo-
če kontrolirati akcije; zato so
se premislili in zahtevali spre-
membe.
Medtem je Workers' Alliance
sklical konvencijo v Washing-
ton, ki se prične 7. aprila in
konča 10. aprila.
Komunisti so premišljevali,

kako bi dobili od tega zboro-
vanja čimveč, ali pa mu vsaj
škodovali. Odločili so se skli-
cati svojo konvencijo istotam
dva dni pozneje, toda ne pod
komunistično znamko, ker ve-
do, da bi ne dobila odziva. Kr-
stili so jo z "narodna konfe-
renca za delavsko in socialno
zakonodajo." Sklicujejo jo pod
nestrankarsko firmo. To poro-
čilo črpa iz novinskih kome-
ntarjev, ki jih razpošilja
glavni urad soc. stranke.

Norman Thomas v ra- diu 7. aprila

V torek 7. aprila ob 7:45
zvečer, Eastern Central Time,
bo govoril v radiu Norman
Thomas. Čulo se ga bo z vseh
postaj NBC, ki so označene z
"Red Network". Govoril bo tu-
di 26. marca ob 1:15 pop. vz-
hodni čas.

Medtem je Workers' Alliance
sklical konvencijo v Washing-
ton, ki se prične 7. aprila in
konča 10. aprila.
Komunisti so premišljevali,

NEKAJ O VSEBINI "MAJSKEGA GLASA"

Prvi izmed sotrudnikov letošnjega "Majskega Glasa",
ki je spis že poslal, je Etbin Kristan. Napisal je za to re-
vijo daljšo razpravo o varnosti (socialni varnosti), o ka-
teri danes veliko govore in pišejo newdealovci. Kristanov
članek dokazuje, da je socialna varnost za delavce v se-
danji uredbi nemogoča, in ob enem navaja, kaj je treba
storiti, da bo mogoča. —

Ivan Molek je napisal za Majski Glas igro in pa čla-
nek k 50 letnici Haymarketske tragedije v Chicagu. V slo-
venskem prevodu izide v Majskem Glasu sloviti članek
pokojnega Eugena V. Debsa, "Moje skušnje v ječi". Zani-
miv je tudi članek "Prvi maj med ameriški Slovenci".

Na sodelovanje so bili povabljeni vsi naši redni so-
trudniki, kot Louis Beniger, Anton Garden, Ivan Jontez,
Joško Oven, Anton Slabe, Katka Zupančič, Janko Zega in
več drugih. Iz starega kraja so obljubili spise Ivan Vuk,
Angelo Cerkenik in Mile Klopčič. Kakor lanski, tako bo
imel tudi letošnji Majski Glas nekaj strani gradiva v an-
gleščini.

PROLETAREC

LIST ZA INTERESE DELAVSKEGA LJUDSTVA.

IZHAJA VSAKO SREDO.

Izdaja Jugoslovenska Delavska Tiskovna Družba, Chicago, Ill.

GLASILO JUGOSLOVANSKE SOCIALISTIČNE ZVEZE.

NAROČNINA v Zedinjenih državah za celo leto \$3.00; za pol leta \$1.75; za četrt leta \$1.00.

Inozemstvo: za celo leto \$3.50; za pol leta \$2.00.

Vsi rokopiši in oglasi morajo biti v našem uradu najpozneje do ponedeljka popoldne za priobitve v številki tekočega tuda.

PROLETAREC

Published every Wednesday by the Yugoslav Workmen's Publishing Co., Inc. Established 1906.

Editor.....Frank Zeitz.
Business Manager.....Charles Pogorelec.
Assistant Business Manager.....John Rak Jr.

SUBSCRIPTION RATES:

United States: One Year \$3.00; Six Months \$1.75; Three Months \$1.00.
Foreign Countries, One Year \$3.50; Six Months \$2.00.

PROLETAREC

2301 S. Lawndale Ave. CHICAGO, ILL.
Telephone: ROCKWELL 2864.

Prerekanja o teorijah ne nadomestijo praktičnega dela

V predvojni dobi je bila socialistična mladinska liga (YPSL) v pomoč socialistični stranki pri njenem praktičnem agitacijskem delu. V povojni dobi, ali bolje, v sedanji krizi, ko je posebno med mladimi ljudmi prevladala zahteva po bližnji iz sedanjih v boljše razmere, so se na pittsburski konvenciji omenjene lige delegati ukvarjali največ s političnimi in teoretičnimi vprašanji. Sprejeli so skoz in skoz takozvani militantni program in stališče, ki je še bolj levičarsko kot pa je strankino v njeni načelni izjavi. Za predsednika lige je bil izvoljen Ernest Erber, pristaš militantne frakcije in velik nasprotnik newyorške "stare garde". Njegova izvajanja v enemu njegovih nedavnih člankov (Dough-Raiser, March 7, 1936) so baš radi tega toliko bolj značilna. V njemu pravi, da od kar se je v soc. mladinski ligi pojavilo zanimanje za politična in teoretična vprašanja v tolikšni meri, je nastala med mnogimi v razumevanju organizatoričnih problemov čudna psihologija. Prevzela jih je neumna misel, da je razčiščevanje teoretičnih vprašanj nadomestilo za kakršno koli delo v pokretu in da jim vsled tega ni treba drugega "kakor debatirati, razpravljati in pisati članke".

To je pametna ugotovitev in je pravilno, da je v YPSL prišla baš od njenega predsednika Erbera, kateri je znan radikalec. V istem članku nadaljuje:

"Vsi ti namišljeni revolucionarji smatrajo, da ni treba drugega kakor delavce oborožiti z mogočno resolucijo, pa bo korakalo po poti zmage in do moči, ne da bi mu bilo treba takih drugih skrbi."

To potrjuje naše staro stališče, da niso revolucionarji taki ljudje, ki le govore in pišejo revolucionarno, in še to samo med seboj, ampak tisti, ki uče in delajo revolucionarno med onimi, katere je treba šele pridobiti v razredno zavedno delavsko gibanje.

Slabe skušnje z "enotno fronto"

Clarence Senior, tajnik socialistične stranke, je nedavno razposlal socialističnim in drugim delavskim časopisom daljše kritično poročilo o novih komunističnih manevrih z enotno fronto. "Daily Worker" in drugi komunistični listi, ki so v notranjem sporu v soc. stranki podpirali militantno frakcijo, so po reorganizaciji v New Yorku, kakor jo je določila večina eksekutivne soc. stranke, zahtevali od militantov, da vstopijo v enotno fronto — češ, dokler niste imeli moči, ste bili zanjo in Norman Thomas je v strankinem odboru v boju s Hillquitovo strujo več let propagiral sporazum s komunisti. Zdaj pa ste na to pozabili in vaše članstvo ima priliko uvideti, da tudi vi niste iskreni! Članke v tem smislu so pridobile po navodilih tudi neangleški komunistični listi, med njimi njihovo hrvaško glasilo.

Iz Seniorjevih izjav, iz nesporazumov, k so nastali v združevalni akciji organizacij brezposelnih, v komunističnem indorsiranju socialističnih kandidatov v Milwaukeeju in iz raznih drugih slučajev je razvidno, da si komunisti v Zed. državah med drugimi delavskimi strujami ne morejo pridobiti zaupanja in da se jih po marsikakem skupnem sestanku dolži, da jim je samo za vodstvo, ne pa za sodelovanje.

Socialistom in drugim ni zameriti, če ne morejo verjeti, tja so se komunisti res spremenili. Kako je mogoče, da isti komunisti, ki so leto za letom in dan za dnem storili vse v svoji moči v blatenju milvaškega župana Hoana in ga proglašali za sovražnika delavcev, kar naenkrat agitirajo zanj in ga priporočajo v izvolitev?

Kako jim je mogoče verjeti, da smatrajo socialiste, katere so do večerj zmerjali s socialfašisti, slugami buržvazije in jih proglašali za največje sovražnike delavskih koristi, kar naenkrat res za zavedne delavce, s katerimi hočejo iti skupaj v boj za demokracijo, proti fašizmu, in za "socialne reforme"?

Kajti treba je imeti v vidu, da so komunisti napadali socialiste v malokateri deželi toliko kakor baš v Zed. državah. Delavskemu gibanju so s to taktiko le malokje napravili toliko škode, kakor tukaj. Lahko se reče, da je Nemčija edina izjema.

Razkopavanje delavskih sil v brezpomembne struje in strance res nima smisla. Ampak za združjenje in enotnost je treba poštene volje za skupnost. Z manevri ne bo nikoli dosežena.

Bogati "patrioti" beže na varno

Francoski bogataši so patriotični ljudje. Zelo pa se boje za svoj denar in za svojo kožo. Ko se je v sredi marca spor med Hitlerjem in francosko vlado ostril, in so nastale govorice, da nemška letala navale s svojimi bombami in plinom vsak čas nad Pariz, so se bogataši požurili, dvignili iz bank svoj denar v zlato in odbrzeli v svoje vile na deželi, kjer so varni pred napadi iz zraka in tudi njihovo zlato je na varnem.

Proletariat, kateremu bogataši očita, da ni "patriotičen", pa je ostal v glavnem mestu. V slučaju nove vojne bo trpel baš ta — bodisi v pritrgavanju, pri napornih delih in na fronti, kakor je trpel v zadnjem klanju, bogati patrioti pa bodo delavce in farmerje navduševali za domovino in obenem pazili na svoje zlato in nase. Tak je patriotizem bogatašev v Franciji in prav tak tudi v drugih deželah.

RAZBURKANA EVROPA

Na sliki na levi je konferenčna soba, v kateri je Anglija skušala pridobiti deželo lokarnskega pakta za sporazum s Hitlerjem. Končno so prevladale francoske teze — to je, da se Hitlerju ne sme ponuditi niti enega prsta, ker čim ga zagradi, bi zahteval celo roko. Vendar pa je Angliji na konferenci v Londonu uspelo pripraviti

Francijo in Belgijo, dve najbolj zainteresirani deželi, v voljo za sporazum. Slika v kotu na desni je St. James palača v Londonu, kjer so se vrtila glavna posvetovanja med deželami lokarnskega pakta. Na vrhu slike so nemške, in spodaj francoske čete. Na obeh frontah pripravljajo "ojačanja".

Ivan Vuk:

V deželi biblijske kraljice iz Sabe

Abesinija — Etiopija

(Nadaljevanje.)

Od Tsanskega jezera so odvisne egiptške in sudanske bombažne žetve. Tsansko jezero odloča o lakoti in bogastvu nilske doline. In s tem jezerom je Abesinija dobila, ko je Evropa za to uznala, mahoma svetoven pomen in prastaro afriško cesarstvo dežela kraljice od Sabe, Salomonove ljubice, prva krščanska država črne celine, je postala znamenito. Kajti kdor vlada nad jezerom Tsana, vlada nad Afriko.

Etiopija je drugače popolnoma agrarna dežela. Največ izvažava kave, usnja, voska, medu in bombaža. Premore okrog 11 milijonov glav govedu, ovac in koz. Sodijo, da je tu tudi tista slavna dežela Ofir, o kateri govorijo staroslavne zgodbe in kamor je tudi Salomon hodil po zlato. Addis Abeba je stara še le 46 let in šteje 130 tisoč prebivalcev. Večji mesti sta še Harrar s 50.000 prebivalci in Direddau s 30.000 prebivalci. Edina železnica drži iz Addis Abebe v francosko pristanišče Džibuti, ki je dolga 790 km.

Takšnih cest, kakor smo jih vajeni v Evropi, jih v Abesiniji ni. Tudi mesta ne zaslužijo evropskega pojma mesto. To so nekeke dolgočasne, ogromne vasi z bajtami iz bičja in blata. In zakaj? Čim nekejši je človek, tem manj mu imponira "civilizacija". Abesinci je prav nič ne spoštujejo.

Ko sta kralju Meneliku dva inženirja instalirala telefon in je cesar prvič v življenju telefoniral, ni pokazal nič začudenja. Videč, da se inženirja sama sebi zdita silno važna, je rekel:

"Res, spretna sta. Iz te škatle znata narediti celo človeške glasove. Gotovo znata tudi napraviti lepe čevlje, takšne kakor jih nosita sama. Čevlji so pač zelo važna reč, še bolj kakor škatlja s človeškimi glasovi. Poslal vama bom usnja. Jutri grem v cerkev. Rad bi nosil takšne čevlje, zato mi jih naredita..."

Inženirja sta delala vso noč. Bilo je kakor v tistih pravljicah, kjer je kralj snubaču, ki je snubil njegovo hčer, dal nagode, da jih reši. Le da se inženirjema ni prikazal noben pal-

ček ali škrt, da bi jima pomagal, temveč sta morala sama. Razdrla sta svoje čevlje in po njih kroju sta študirala in delal kot norca. In naredila sta čevlje. Okorne, nekakšno skrupulo, ki se imena čevlji ni bilo vredno. Menelik se je nasmešnil, vzel čevlje in jih spravil v spomin...

Leta 1855 je zavladal cesar Teodor II. Etiopija je že začela postajati nekakšna obljubljena dežela. Evropski srečoiskatelji so jo obiskovali. Spomnili so se, da je že nekoč sam Salomon šel tja po zlato v deželo Ofir in po slonovino za svoj tempelj. Prihajali so trgovci, poslaniki in ker niso našli zakladov zlata, so ponujali Etiopiji svojo "civilizacijo".

Nekoč je neki angleški diplomat očital Teodoru, da je malomaren in ničesar ne stori, da bi očistil ceste od gobavev, ki so beračili po njih.

Teodor ga je pogledal in rekel:

"Te je strah teh bolnikov? Bolnišnic nimamo. No, nekaj bom že storil, da te ne bo strah."

Ukazal je poloviti gobavece kakor pse in jih spraviti v slamnato hišo, nekaj namenjeno banketu in pojedinam. Ne- gušev komornik Azadi, je dobro poznal svojega gospodarja. Vedel je takoj, kaj namera-

va in je hitro izpolnil ukaz. In ne da bi čakal povelja, je kar sam hišo pomazal z medom in oljem. To, seve, pa ni bilo po volji kralju kraljevi, Teodoru. Zvestega služabnika je dal kar kratkoma zapreti med druge bolnike in gobavece, ter hišo začel. Poslanik je poslal lepo pismo v London in se zelo pohvalno izrazil o kraljevi ustreljivosti. Kaj je bilo njemu mar, kaj se je bilo zgodilo z bolniki. Samo da ga ti na cesti niso več prosili v bogajme in se mu niso rezali z gnijočimi čeljustmi.

Angleži so prvi spoznali, kako važno je Tsansko jezero z izvirom Modrega Nila. Posebno kar se tiče njihovih bombaževih nasadov v Sudanu in Egiptu. Vedeli so pa tudi, da bi bila Abesinija trd oreh. Ali ta trd oreh treba zdrobiti. Kdo ga bo zdrobil? Kdo bo šel za Angleže po žerjavico? Francija je bila v Afriki že preveč močna, ob Sudanu, v Severni Afriki in ok Kongu. Nemčija? Tudi ne. Preveč se je razvila njena industrija in ji bo treba zapreti dohod od novih sirovin. Portugalska? Da bi ta država osvojila državo, ki je že tisočletja klubovala sovražnikom?

Ne. Istotako ne Španija. Kdo potem? ... Edino je tu še Italija. In to tembolj, ker s svojimi kolonijami Eritrejo in Somalijo meji na Abesinijo. In tako je London sklenil, naj

Pokojnine, majhne kot so, olajšujejo bedo

V vsaki državi nastane naval na pokojninske urade čim pride zakon za penzije v veljavo. V Illinoisu je vložilo aplikacijo za starostno podporo že nad sto tisoč ljudi. Joseph Tom, star 85 let, na desni te slike, je eden izmed njih. Nekoč je bil bogat trgovec. Danes je prav tako v negotovosti in brez sredstev, kakor proletarci, ki žive iz dneva v dan.

ZANTEVE ZA "POOSTRITEV" POSTAV PROTI TUJEZEMCEM

(Nadaljevanje s 1. strani.)

jo otroke in domove. Deportiranje bi jim razbilo družine in povzročalo nepotrebno gorje in tragedije. Nasprotniki te predloge pravijo, da je njen pravi namen varovati "komuniste" in druge tujerodne "kršilce zakonov".

Reakcionarni senator Reynolds je v razpravi o predlogiupil:

"Tajnica delavskega departmanta meni, da bi deportiranje takih ljudi spravilo njihove družine v nevarnost. A kaj zato! Mar ni tudi Al Caponejeva družina prišla v enake nevarnosti, ko so njega poslali v ječo?"

Siti bedak je hotel s to primero napraviti vtis, da so vsi, ki so zaznamovani za deportiranje, zločinci kot Al Capone, in dalje, da je Capone tujec, četudi mu je znano, da je rojen Amerikanec.

Ker se kriza nadaljuje, se bo ostrila tudi propaganda proti tujerodnemu prebivalstvu. V njegovo korist je, da se združi politično v socialistično usmerjenih organizacijah, kajti demokratska in republikanska stranka sta pod kontrolo bogatašev in patriotskih fanatikov, kateri mislijo, da je že to zločin, če človek ni bil rojen v tej deželi.

IVAN VUK:

Ecce homo — Glej človek

(Nekaj filmskih slik iz tragedije človeka.)

(Sledči Vukov spisa prikazuje trpljenje premogarjev v Kočevju, ki je enako, kakor v marsikateri ameriški premogarski kempi.)

(Konec.)

"Bilo je obljubljeno, da bo državnih naročil za 800 ton mesečno premoga?" sem rekel.

"Bilo je obljubljeno", je rekel Peter-Skala. "Izpolnjena obljuba pa je bila v decembru 1935 samo za 200 ton. In dalo je to dela 1 dan v tednu. Tako, da zaslužek ni dosegel niti za kritje rudarskega socialnega zavarovanja. V petek, dne 16. januarja t. l. je bilo vse, kar nas je rudarjev, pripravljeno, da gremo v jame."

"Delat", sem vprašal in nekako lažje mi je bilo v srcu. Nasmehnil se je z nasmehom obupa:

"Umirat."

"Umirat?"

"Da. — Dela ni bilo. Naročili so za januar samo 230 ton premoga — no, kaj naj naredimo? Umremo na cesti? Ne. — Če že umirat, potem v rovih, kjer smo delali nad 15 let."

"In kaj se je zgodilo?"

"V zadnjem trenutku je prišlo telefonsko naročilo se za

gre Italija v vojno za Tsansko jezero. Z italijansko krvjo je sklenil angleški imperializem pogojiti svoje bombažne plan-taže, ker je angleške za take reči pač škoda.

Tako piše Zliscnika v svoji knjigi.

Takrat se je pisalo leto 1896. V Italiji je bil ministrski predsednik Crispi. Verjel je Angležem in mikalo ga je, da ustanovi v Afriki veliki rimski imperij. Bil je naiven, ni vedel, da je ta kostanj preveč globoko v žerjavici.

1. marca 1896 se je zgodilo. Pri Adui je bilo. Abesinci so popolnoma uničili italijansko vojsko. Angleži pa so vzeli plačo.

Vladajoči abesinski sloji so degenerirani in že stoletja pokvarjeni. Slabo gospodarstvo in podkupovanje sta v Abesiniji tradicija. Krivičnost justice pa okusajo samo mali zločinci. Preden se dobro zavedo, že više na črni sikomori na trgu Sv. Jurija. Siromaka, ki je ukral kos kruha, hitro zgrabi policisti in med tem, ko se okoli njega zbirajo ljudje, stopi kdo po najbližji deželi mesarja, da mu kar na cesti, na grozno počasen način odseka desnico.

Bodisi črni suznji, bodisi gospoda, vsi gledajo z očmi, iskrcimi se od krvočnosti, kako zarine mesar nabrušeni nož tatu v zapestje in mu počasi prereže mišico za mišico, dokler mu s poslednjim zamahom med divjim rjojenjem nesrečne žrtve ne preseka kosti. Ni zmerom pri roki ženska z loncem raztopljenega masla, ki potisne pohabljenčevo iznakaženo roko v kipečo mast, da mu do neznosnosti stopnjuje bolečine, hkrati pa tudi reši življenje. Zakaj vrelo maslo pri priči ustavi kri.

Samo mali hudodejci vzdihujejo v ječah. Veliki, so gospodje, kakor v vseh "civiliziranih" državah.

(Dalje prihodnjic.)

600 ton premoga. In odložili smo pohod v umiranje v jamah."

"Torej je nekako obljuba 800 ton izpolnjena."

"Za mesec januar da. Ali to da samo 8 do 9 delovnih dni v mesecu. Če bo pri tem sploh ostalo, bo reduciranih še okrog 30 rudarjev. Samih družinskih očetov s številnimi otroci, ki so delali že nad 15 let v rudniku."

"Koliko ton bi pa moralo biti, da bi bila rešitev?"

"Da bi bilo vsaj za životarenje tako za silo, bi moralo biti mesečno vsaj 1200 ton naročil, državnih naročil. To bi bilo 12 do 14 delovnih dni za vse, kar nas je še."

"In koliko vas je še?"

"87 rudarjev nas je še. Če pa ostane, kakor sem rekel, naročil pri 800 tonah, bo še nekako 30 reduciranih in jih bo še ostalo okrog 50 do 57 rudarjev."

"Saj mora tudi Kočevje, mesto in okolica propasti. Kmeti nima komu kaj prodati, ne obrtnik, ne trgovec... Tudi ti morajo iti v konkurz... Narodno gospodarstvo bo to čutilo."

Zamahnil je z roko Peter-Skala:

"Narodno gospodarstvo?... Mhm... Komu pa je to gospodarstvo od gospode mar? Govorijo o njem, kajpada. Ali delajo za njegovo ukrepitev? Vsak pozna le svoj lastni žep."

"Zdaj stavijo tu tekstilno tovarno. Mesto prej gosele."

"Da. Nekoliko hočejo parirati katastrofo upustovanja, ki ga povzroča ustavev rudnika. Pa kaj bo to. Plačevali bodo mizerno, kakor so vedno, tiste-ga pa, ki bi dal ukaz, takoj mora biti najmanjša mezda in ki bi zadostovala za življenjski minimum, pa ni."

"Res je, ni tistega", sem rekel. "Ali če bo delavstvo resno in zavedno, pa bo samo prislilo delodajalca, da bo delce izdobičja, ki ga mu bodo delavci prideli, dal tudi delavcem."

Nasmehnil se je Peter-Skala: "Če bodo zavedni", je ponovil. "Skrbeli bomo, da bodo zavedni", je dodal. "Na svoji koži so že itak poskusili in poskušajo nezavednost svojega jaza in videli so že moč skupnega MI."

Odhajal sem. Vlak je že iz širokega, starega dimnika kadil, kakor star očanec za pečjo, zato sem moral pospešiti.

Ozrl sem se iz okna vagona po herbersteinskem kočevskem gorovju. Po strehah in stolpu cerkve kočevske. Po rudniški koloniji. In bilo mi je, da sem glasno izrekel, ko se je zganil vlak, velike besede:

"Ecce homo! — Glej, človek! — Na Kalvarijo te ženejo. — Človek-rudar, na nji si že, prebčan in trnjevo kronan."

Samo ne vem, če ne bo strašen glas za tvoje ravljice, ko boš kriknil s križa: urbi et orbi (mestu in svetu):

"Dopolnjeno je! — Consumatum est!"

Povodnji povzročile veliko škodo in povečale bedo revežev

Velike povodnji, ki so prošli teden prizadele obrežje in nižinske kraje posebno v državah Pennsylvania, W. Virginia, Ohio, Maryland, Virginia, New Jersey in New York, so napravile milijone dolarjev škode in vzele tudi precej življenj. Točno število vseh prizadetih krajev do datuma tega poročila še ni znano.

V Ohio in v Pennsylvaniji so v naših krajev povodnji prinesli veliko škodo tudi mnogim našim rojaki — v Ohio v teku dveh let že drugi in nekateri celo tretji.

Voda je odnašala mostove, hiše, ljudi in živino. Jeklarska industrija je v teh krajih morala vsled poplave ustaviti obrat in nad 30.000 delavcev je dobilo "počitnice". Na sliki je maček, ki se je otel povodnji z utabotritvijo na sodu.

Ali ima Jugoslovansko stavbino v posojilno društvo bodočnost?

Chicago, Ill. — Direktorji smatra na gornje vprašanje, da jo ima. Dasi so bila hranilna in posojilna društva v tej krizi silovito prizadeta, jo je JSPD več ali manj prebolelo in se na deja novega napredka. Okolščine, v katerih se je JSPD po krizi znašlo, niso bile ugodne. Društvo je imelo pred krizo veliko denarja. Ljudje so ga vlagali vanj, ker so bili uverjeni v varnost svojih vlog v tem društvu, in ker so dobivali izredno visoke obresti, kakršne so bile sicer običajne v te vrste denarnih ustanovah.

Kriza pa je vse denarne zavode pritisnila ob steno. Ljudje, ki so zahtevali svoje vloge nazaj nemudoma, so imeli nič koliko nepravilno celo v bankah, katere poslujejo na popolnoma drugačen način kakor stavbina in posojilna društva. Vsled navala na banke jih je nešteto zaprlo vrata in vlagatelji so na izgubi za stotine milijonov dolarjev. Na stavbinska in posojilna društva "navali" niso mogli napraviti tako katastrofalnih posledic, ker imajo ta društva sprejeti denar vložen v posojilih na posestva, z oznako "prva uknjižba" (First Mortgage).

To je za delavce še vedno najvarnejši način vlaganja prihrankov, kajti vzlic temu, da imajo težkoče v zahtevah, da se jim vloge izplača takoj, jih koncem konca vendarle dobe, dočim se o tistih, ki so svoj trdo prisluženi denar vložili v razne delnice, v "lote" in v druge spekulativne skeme tega nikakor ne more reči.

Jugoslovansko stavbino in posojilno društvo je zaključilo, da mora navzlic oviram naprej — ker je to v korist vsem, ki imajo v njemu bodisi posojila in vloge, ali pa edinele le vloge. Zato je pričeta kampaanja, da vrzeli nadomestimo z novimi vlogami, ki bodo obrestovane boljše kakor v bankah in zaeno bodo zavarovane toliko, da bo iz glavnice dobil vsak vlagatelj dolar za dolar, poleg obresti, seveda.

V ta namen pa je treba, da vsi člani delujejo za pridobitev novih vlagateljev. Kajti da je denarna ustanova aktivna, mora ne samo izplačevati, ampak tudi sprejemati. Drugače zapadle likvidaciji — v slednjem slučaju pa se le redkokdaj primeri, da dobe vlagatelji vse, kar so vplačali. Direktorji J. S. P. D. hoče, da ne bo nihče izmed vlagateljev na izgubi. Zato se trudi, da ostane to društvo solventno. S pomočjo članov, ki so že delničarji, bo JSPD spet eden najaktivnejših in najvarnejših denarnih zavodov te vrste, kar jih poznamo med nami.

Delničar.

Vloga "Forwarda" v židovskem in v ameriškem delavskem gibanju

Chicago, Ill. — Prvič v zgodovini kluba št. 1 JSZ nastopi predavatelj, ki bo govoril o vlogi in pomenu židovskega delavskega dnevnika "Forward", kateri je poleg angleškega dnevnika Herald v Londonu najbolj razširjen socialistično usmerjen dnevni časopis na svetu.

Predavatelj bo Jacob Siegel, urednik čikaške izdaje "Forwarda".

Pred vojno in tudi dokaj let v povojni dobi je imel Forward sloves izborna urejevanega socialističnega lista. Ob enem se je ponašal s cirkulacijo, kakršne ni dosegel noben drugi delavski časopis na svetu. Šele ko je angleška delavska stranka izročila upravniški oddelku svojega dnevnega glasila Herald poseben družbi, se je dogodilo, da je bil potisnjen Forward v številu naročnikov — prostovoljnih naročnikov — s prvega na drugo mesto.

Forward si lasti glavno službo za ustanovitev dveh izmed najmočnejših unij v Združenih državah, v katerih se so prvotno udeleževali skoraj izključno židovski delavci. Ti dve uniji sta Amalgamated Clothing Workers in pa International Ladies' Garment Workers unija. Poleg teh dveh ima Forward glavno zaslugo v kampanji za organiziranje unije krznarjev, pekrov v mestu New York itd.

Jacob Siegel, urednik čikaške izdaje dnevnika Forward, bo v petek 27. marca predaval v klubu št. 1 JSZ o predmetu: "Vloga Forwarda v židovskem in v ameriškem delavskem gibanju."

Predavanje se prične takoj po končanem dnevnem redu, s katerim — upamo — dovršimo čimprej. Zategadelj apeliramo na člane in članice, da pridejo na sejo pravočasno, kajti prične se že ob 7.30. Vzrok je, ker bomo imeli poleg drugih točk

POGLED NA MESTO JOHNSTOWN, PA.

Izmed vseh mest v Pennsylvaniji, ki jih je zadela zadnje tedne povodenj, je bil Johnstown najbolj prizadet. Vse glavni del mesta je voda zalila več čevljev globoko. V Johnstownu, in posebno še v okoljskih krajih je velika slovenska naselbina. Johnstown, ki je v globi, je zadela katastrofalna povodenj že enkrat prej.

L. 1889 se je namreč pretrgal jez umetnega jezera in voda iz njega je pridrla v mesto za prebivalstvo povsem nepričakovano. Nad dva tisoč ljudi je utonilo. Slika predstavlja mesto Johnstown.

SKLEPI KLUBA ŠT. 5 JSZ, VOLITVE, POROČILO O POVODNJI IN DRUGEM

Parkhill, Pa. — Ker prošla seja kluba št. 5 ni bila dobro obiskana, smo več zadev le delna rešili. Predno smo pričeli s klubovimi sejami v Conemaughu, je več rojakov izrazilo, da postanejo člani kluba čim prične zborovati v Conemaughu. Dosedaj je le eden izpolnil to obljubo. Kaj je z drugimi?

Prihodnji mesec imamo primarne volitve. Ako hočemo imeti listo socialističnih kandidatov, je potrebno, da jih nominiramo. Rabimo jih šest. Za nominiranje so kvalificirani sodrugi, ki so člani stranke 3 leta in ki odgovarjajo drugim zahtevam za urade, v katere jih je treba nominirati.

Na imenovani seji smo izvolili A. Vidriča za kandidata na konvencijo soc. stranke, ki se vrši meseca maja v Clevelandu. V ta distrikt spadata med drugimi okraj Westmoreland in Washington. Če so v njima naši sodrugi nominirali tudi člane JSZ za kandidata na cleveandsko konvencijo, bo naš veselilo, če to sporoče v Proletarcu.

Pennsylvania je upravičena do 36 delegatov. Za te mandate je hud boj med militanti in staro gardo. Oficialno je pennsylvanska soc. stranka naklonjena stari gardi in deluje na vso moč, da se militante uniči. Posebno Thomasa imajo na piki. Kakšno je v tem sporu mnenje članstva, ni znano. Naš klub je bil doslej nevtralen — to je — zaslonbe ni dal ne eni ne drugi frakciji.

Klub je sklenil prirediti svoje prvomajsko slavlje in ob enem domačo zabavo. Podrobnosti o tem prihodnjiki.

Po prečitjanju pisma sodruže Jugg iz Chicago je bilo sklenjeno, da se članicam priporoča dopisovanje v Proletarcu, v katerem naj izrazijo svoja mnenja o raznih dnevnih vprašanjih. Ampak ne le ženske, tudi drugi naj dopisujejo, zato je članstvo na seji delegiralo za posebnega korespondenta v Proletarcu do prihodnje seje S. F. Jančarja. On je še mlad dečko. Pričakujemo, da bo dano mu nalogo dobro izvršil.

Delavske razmere so se v preteklih par mesecih precej izboljšale. V zimskih tednih so premogovniki obratovali s polno paro. Več tisoč delavcev je zaposlenih na WPA projektih, kjer plačajo pri navadnih delih \$57.20 na mesec. Pravega dela se je do povodnji v projektih le malo izvršilo, ker ga je ovirala ostra zima in sneg. Nato pa je začelo deževati kakor v Abesiniji, kadar je tam "mokra sezona".

Gornji dopis je bil napisan dan predno se je pričela v Johnstownu povodenj, ki je bila večja kot pa ona l. 1889. Le človeških žrtev je bilo v sedanjih katastrofi veliko manj, kajti takrat je v Johnstownu utonilo nad par tisoč ljudi. Dolina Conemaugh je bila vsa zalita. V nekaterih ulicah v Johnstownu je stala voda do 16 čevljev visoko. Največ škoda je povzročene trgovinam, kajti v pritličjih hiš, katere je zajela povodenj, so vse prodajalne uničene. Vodni pritisk je zdrobil šipe na izloženih oknih in deroča voda pa je nanesla blata in druge nesnage na skladišča blaga ter živil. Ob enem je raznesla ter domalega uničila vso opremo. Cenijo, da znaša škoda od 30 do 50 milijonov dolarjev, kar je za malo mesto s 67.000 prebivalci ogromna vsota.

Uspehi socialistov v Milwaukeeju v boju za nominiranje kandidatov

(Nadaljevanje s 1. strani.)

Odločilna bitka bo 7. aprila

Končne volitve se bodo vršile v torek 7. aprila. Za vsak urad bosta na glasovnici tista dva kandidata, ki sta dobila pri nominacijskih volitvah največ glasov.

Med kandidati za mestnega pravnikarja je prejel pri volitvah 17. marca največ glasov sedanji mestni pravnik socialist Max Raskin. Dobil je nad 18.000 več glasov kakor njegov najbližji tekmeč.

Izid v slovenski 5. wardi

V peti wardi, kjer je vodil slovenski tednik "Obzor" agresivno kampanjo za Frank Schneiderja, zaradi tega ker je sin slovenskih staršev, je dobil največ glasov sedanji alderman socialist Tesch. Drugi za njim je bivši alderman Collins, svoječasnno član soc. stranke, katerega je izključila še ko je bil alderman, ker je po zatrdilu preiskovalne komisije upravljal svoj urad nevedno in proti načelom soc. stranke. Mož je drugače spreten irski politik in zna ugrajati masi. Socialisti so uverjeni, da bo sodrug Tesch znova izvoljen. Frank Schneider je bil na četrtem mestu. Dobil je 637 glasov. Istotako je propadel Frank X. Veranič, kandidat za supervisorja v 5. distriktu. Dobil je samo 441 glasov in je bil na 8. mestu. Največ glasov za ta urad je dobil socialist Tucker, namreč 2841.

Zadovoljni z uspehom

Socialisti in farmarska-delavska federacija so dobili nominacije za aldermanske kandidata v 20. wardah. Vsi socialistični in federacijski kandidati v okrajni svet — 10 po številu — so bili nominirani. Vodstvo soc. stranke v Milwaukeeju izjavlja, da je z rezultatom nominacijskih volitev povsem zadovoljno, ob enem pa poziva vse pošteno misleče milwaukeeške volilce v boj za socialistično listo, o kateri se bo odločevalo dne 7. aprila.

cialistično listo, o kateri se bo odločevalo dne 7. aprila.

Milwaukeeškemu mestu so socialisti s svojim vestnim, smotrenim delom priborili ugled, kakršnega nima nobeno drugo mesto v tej deželi. Bilo bi škoda, če bi občina po vsem tem spet prišla v roke raketirskim političnim, kakršni so jo upravljali predno so si vodstvo v nji izvojevali socialisti.

Zupan Baxter izgubil

Zupan Marvin V. Baxter v West Allisu, član soc. stranke, ni bil ponovno nominiran. Dobil pa so nominacijo socialistični kandidati za aldermane in v druge urade.

V Kenoshi je Farmer-Labor Progressive Federation, v kateri delujejo poleg drugih struj tudi socialisti, dobila šest nominacij.

V Sheboyganu so nominirani za aldermane štirje njeni kandidati. V Racinu sta prodrla dva socialisti, ki prideta 7. aprila na končne volitve.

Priprave za končne volitve

Upoštevač, da so se v kampanji proti Hoanu reakcionarni elementi zavzeli, da ga morajo na vsak način poraziti, so socialisti z rezultatom zadovoljni, ampak boj s tem ni končan, pač pa se je znova pričel. Vse kapitalistično časopisje je napadalo Hoana. Vse družbe so prispevale v kampanjske fonde njegovih nasprotnikov. Čikaška Tribuna je v svoji milwaukeeški izdaji storila vse v svoji moči, da se socialiste vrže iz mestne hiše. Privatni interesi imajo dober vzrok, da se boje socialistov, in če ga delavci zapopadejo kakor potrebno, bodo dne 7. aprila glasovali z ogromno večino za socialistične kandidata.

Ako hočete imeti na svetovno situacijo pravičen upogled, čitajte Proletarcu.

GIBANJE BREZPOSELNIH

Iz milijonov brezposelnih je nastalo posebno gibanje — organizacije, ki se pečajo izključno s problemi ljudi, ki so bili vrženi na cesto. Najvažnejša organizacija nezaposlenih delavcev danes je Workers' Alliance of America. Postojanke ima v 39 državah. Njeno vodstvo izjavlja, da je zastopanih

v nji stotisoče nezaposlenih proletarcev. Ta zveza brezposelnih je sklicala svojo konvencijo, ki se bo vršila v Washingtonu, D. C., dne 7.-10. aprila. Na to zborovanje je Workers' Alliance of America povabila tudi druge organizacije, da se skupno posvetujejo, kako izvršiti na kongres in zakonodaje posameznih držav čimjačji pritisk za sprejem socialnih zakonov. Program te zveze brezposelnih določa tudi kampanjo za sprejem dodatka k ustavi, kateri bo vzel vrhovnemu sodišču moč razveljavljati postavbe, katere se tičejo koristi delovnega ljudstva.

Ena izmed zahtev American Workers' Alliance je 30 urni delavnik v tednu, s plačo, ki bo slična oni za 44 ur dela. Dalje zahteva starostne pokojnine in zavarovalnino proti brezposelnosti.

Prvo važno gibanje brezposelnih so v tej deželi ustanovili komunisti pod imenom Unemployed Councils. Razvili so se v mogočno gibanje, ki pa je pred par leti začelo izgubljati članstvo, še bolj pa vpliv, dočim je ugled omenjene alijance rastel. Zdaj pa so komunisti uspeli s predlogom za združenje obeh teh dveh organizacij. Alijanca je v predlog pristala brez posebne opozicije, danes pa je mnogim v nji žal, kajti komunisti manevrirajo, kot po navadi, za vodilno vlogo pri združevanju in za vodstvo v reorganizirani, združeni skupini. V pogojih, katere so prvotno v predlogu za združenje sprejeli, zdaj oklevajo in ob enem se delajo, kakor da so vzrok tej spremembi njihovega stališča drugi, ne pa oni.

V Alijanci je tudi par slovenskih klubov brezposelnih. Glavna sta v Chicagu in v Clevelandu.

Proletarec ima veliko zalogo slovenskih in angleških knjig.

Želodčno Zdravilo Iskreno Priporočano

Chicago, Ill. — "Trinerjevo grenko vino jemljem, kadarkoli trpim na želodčnih ali prebavnih nerednostih in lahko ga iskreno priporočam vsakomur." — Mrs. Susanna Pavlus. Nikarte delati poizkusov s kakim drugim odvajalnim sredstvom. Jemljite Trinerjevo grenko vino, ki je tekom zadnjih 44 let dokazalo, da je najbolj zanesljivo zdravilo proti zaprtju, plinom, slabemu teku, glavobolu, nemirnemu spanju in podobnim težavam. Pri vsi lekarnariji.

TRINERJEV ELIKSIR GRENKEGA VINA

Joseph Triner Company, Chicago

Dr. John J. Zaveritnik
PHYSICIAN AND SURGEON
OFFICE HOURS:
At 3724 W. 26th Street
1:30—3:30; 6:30—8:30 Daily
Tel. Crawford 2212
At 1858 W. Cermak Rd.
4:30—6:00 p. m. Daily
Tel. Canal 1100
Wednesday and Sunday by appointments only
Residence Tel.: Crawford 8440
If no answer — Call Austin 5700

BARETINCIC & SON
Tel. 1475
POGREBNI ZAVOD
424 Broad Street
JOHNSTOWN, PA.

PRISTOJAJTE K
SLOVENSKI NARODNI
PODPORNI JEDNOTI
NAROCITE SI DNEVNIK
"PROSVETA"
Stane za celo leto \$6.00,
pol leta \$3.00
Ustanavljajte nova društva.
Deset članov(ice) je treba za
novo društvo. Naslov za list in
za tajništvo je:
2657 S. Lawndale Ave.
CHICAGO, ILL.

ZA LICNE TISKOVINE
VSEH VRST PO ZMERNIH CENAH
SE VEDNO OBRNITE NA UNIJSKO TISKARNO
Adria Printing Co.
1838 N. HALSTED STREET, CHICAGO, ILL.
Tel. Lincoln 4700
PROLETAREC SE TISKA PRI NAS.

PARK VIEW WET WASH LAUNDRY CO.
FRANK GRILL, predsednik
1727-1731 W. 21st STREET
CHICAGO, ILL.
PRVA SLOVENSKA PRALNICA V CHICAGU
Naši vozniki pobirajo perilo po vsem mestu, Cicero in
Berwynu in dovažajo čistege na dom
TOČNA POSTREŽBA
DELO JAMCENO
Telefoni: CANAL 7172-7173

Martin Ivanšek

1759 WEST CERMAK ROAD

CHICAGO, ILL.

NAZNANJA OTVORITEV

NOVE BARE

V SOBOTO 28. MARCA 1936

Prvovrstno pivo

Prost prigrizek

PUCLJEVA GODBA

USTVARITE DELOVNE BATALJONE

Ljubljanski "Delavec", glasilo strokovno organiziranega delavstva, piše:

"Brezposelne mobilizirati in z njimi prisilno izvrševati vsemogoča "javna" dela. Plača postranska stvar, samo da je brezposelnost. Kaj tisti čut individualne svobode, čut časti, da je človek, ne delovna sila — samo da je sit."

Dr. Josip Voršič, advokat v Ljubljani, je v časopisu "Naša moč", ki izhaja kot list za člane "Vzajemne zavarovalnice" v Ljubljani, je "dobrodušno" napisal članek, da naj gospodje odločijo ustvariti delavske bataljone. Čujte, kako piše med drugim:

"... Ustvariti bi bilo delovne bataljone, da bi javna dela izvrševali. Vsak član tega bataljona bi moral delati. Bataljona bi prejemal zadostno hrano, primerno obleko in prenočišče, povrh pa še malenkostni zaslužek, s katerim bi lahko šele po preteku daljše dobe razpolagali."

(Podprtane besede je podčrtal advokat dr. Voršič v svojem članku sam. Op. ured.)

Torej sili gospodje bi radi, da bi človek, ki ni advokat, podjetnik, delničar itd., itd., delal in to prisilno, da bi kulačil za zadostno hrano. Ironija zoper dostojnost in čast človeka, ki se gnusi.

Nadalje piše:

"... Razume se, da bi morala biti stroga kontrola; brezposelnosti inteligentni bi imeli zadostno zaposlitev."

(Najbrže skrbi že gospod advokat za se, ko bo kot inteligent brezposlen, ker se nič ne ve, kaj pride.)

Če človek take inteligentne izruče čita, tedaj se mu ne hote vsili prepričanje, da je vse tisto govoricenje: "Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe", samo opij delovnim množicam, da bi lahko "izvoljeni" živeli brezskrbno z "ljubeznijo do bližnjega".

In ti bataljoni navadnega — recimo ročnega — delavstva naj bi omejili s tem brezposelnost intelektualcev, ki bi postali na ta način nadzorniki delovnih bataljonov. Preprosti človek-kulji naj bo vprežna žival, da bo voznik dobro prekrbljen in držal vajeti, kaj?

Srčna kultura, pojm dostoj-

Komunisti vabijo JSZ na skupno proslavo Prvega maja

Radnik z dne 20. marca je prejel pismo, katerega je hrvaški komunistični biro naslovil "glavnemu odboru JSZ". Predlaga skupno prirejanje prvomajskih shodov in proslav ter skupno mobiliziranje Hrvatov in Slovencev za prvomajške poudarke manifestacije. Pismo je datirano z dnem 18. marca. Podpisani je tajnik biroja Leo Fisher, ki pravi, da pričakuje odgovor v 8. dneh. Reden datum sej eksekutivne JSZ je vsak prvi petek v mesecu. Torej ako hoče Fisherju ustreči, je potrebna izredna seja.

Hranjenje denarja

vam zagotovi boljše bodočnost. Pospešuje prosperiteto. Ustanavlja kredit! Kdor si hoče zagotoviti ekonomsko neodvisnost, ali kdor želi imeti svoj dom, se mora najprej naučiti hraniti.

JUGOSLOVANSKO STAVBINSKO IN POSOJILNO DRUŠTVO

2634 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
Tel. Lawndale 2344

VCLANJENO V FEDERAL HOME LOAN BANKI.

Sprejema vloge in jih posoja na varnostne hipoteke do 50% na vrednost posestev ocenjena od kompetentnih cenilcev. JSPD odpre 70. serijo delnic v petek 3. aprila 1936.

Vsa nadaljna pojasnila dobite v uradu društva.

JOSEPH STEBLAY, tajnik

Coughlinovo staro svetišče zgorelo

Na sliki na levi je katoliški duhovnik Chas. Coughlin, župnik cerkve Shrine of the Little Flower v Royal Oak, Mich. Dne 17. marca mu je zgorela stara cerkev, ki je bila krita z zavarovalnino \$30.000. Slika ga prikazuje, ko od daleč zre v plamen. Novo cerkev si je dogradil tik prejšnje, ki stane nad pol milijona dolarjev. Plačali so jo obojevalci njegove unije za "socialno pravičnost" in pa nekateri bogati prijatelji Rev. Coughlina. Požar se je sicer dogodil po nesreči — tako sta ugotovila Rev. Coughlin in komisar požarne brambe — ampak vendarle samo po božji volji.

O "Proletarcu"

Cicero, Ill. — Na prošli seji kluba št. 1. je bilo nekoliko smeha, ko je Maynard C. Krueger ob nastopu v svojem predavanju omenil, da je poslušal Donald J. Lotricha oglašati angleške socialistične letake in brošure, katerih je imel pred seboj na mizi cel kup, v slovenskem jeziku, John Raka pa, ko je priporočal Proletarca in slovenske knjige ter brošure v angleškem jeziku. Kruegerju se je menda to čudno zdelo, zato je stvar omenil za šalo.

S. Rak je med drugim razlagal načrt angleškega odseka kluba št. 1, ki se je odločil za agitacijo v prid razširjenja Proletarca.

Ako hočemo preplesti naše delavstvo s socialističnimi idejami, je resnično potrebno, da dobi Proletarec veliko več naročnikov, kakor jih ima danes. Zato nas veseli, ker se je klub mladinski (angleški) odsek odločil za sistematično kampanjo v prid našega glasila v Chicagu in Cicero. Prišli so z njo prošlo nedeljo. Vse boljše je, ako se agitacije loti po več oseb hkrati. Ako gresta na obiske v prid lista po dve osebi skupaj, je veliko boljše, kakor pa če se trudijo posamično.

Človek bi mislil, da je ledina na tem polju že preorana. Ampak polja je še veliko neobdelana. Delavci v splošnem ne čutijo potrebe čitati delavske časnike in revije. Kar se jih med Slovenci v Ameriki prištevava k naprednemu elementu, čitajo večinoma Prosveto in ta jim zadostuje. Razredno zavodnih delavcev pa je med nami malo, zato je tudi tako malo čitateljev, ki bi čutili potrebo čitati list, kot je Proletarec.

Vprašanje je, kako dati slovenskim delavcem več razredne zavednosti, kajti v njej je jedro vsega napredka. Razredna zavest je korenina delavskega gibanja. Kdor pravi, "jaz sem napreden", je lahko v pravem, ampak biti samo napreden, to v razrednem boju malo pomeni. Le tisti delavci, ki so razredno zavedni, so sposobni za delavske bojevnike. Ostali, ki so samo "napredni", pa so kakor vojski brez orožja in vodstva, ali kakor pene v vreči piva.

V Proletarcu in v Prosveti se veliko piše o zavodnih delavcih. Kaj naj to pomeni? Ako je kdo zaveden, še ne pomeni, da je razredno zaveden. Le kdor poseduje slednje svojstvo, razume, da je njegova naloga boriti se skupno z drugimi za odpravo sedanjega krivičnega sistema.

Ker je Proletarec odvisen od naročnikov, se mi uriva vprašanje, ali je mogoče vsebino ta-

ko urediti, da bi bolj ugajala tudi tistim, ki niso razredno zavedni? Opazil sem namreč, da lista ne čitajo tudi nekateri naši sodruzi. Je pač tako, da je pisan samo za bojevnike. Ali ne bi bilo mogoče uvrstiti vmes tudi kaj lahkega čtiva, da bi ga lahko uživali tudi manj zavedni? Čimveč bo naročnikov, večji list bomo lahko izdajali. Na ta način si bo množil čitatele in ti se bodo iz listovih kolon navzeli naukov, ki jih privedejo v razredno zavednost.

Dopisniki naj o tem razmislijo in tudi oni povedo svoje mnenje ter sugestije.

Prijatelj me je opozoril o objavljanju števila naročnin, ki jih določa agitatorji. Nepoučen čitatelj misli, da so to samo novi naročniki. Tega mnenja sem bil tudi jaz in se večkrat čudil, kako jim je mogoče dobiti toliko število naročnikov. Smatram, da se naj bi objavljalo samo tiste naročnine, ki so od novih naročnikov, kajti le tak izkaz bi pokazal pravo sliko napredka Proletarca.

Frank Podlipiec.

Dve konvenciji v Peoriji

V soboto 4. aprila se prične v Peoriji konvencija ilinoiske socialistične stranke. Zaključena bo v nedeljo naslednji dan. Organizacijska konferenca soc. stranke v Illinoisu se prične istotam v petek 3. aprila.

Zaeno s konvencijo socialistične stranke sklicuje v Peorijo konvencijo tudi nova ilinoiska Labor Party. Strankin urad priporoča, da naj kandidirajo za delegate na konvencijo Labor Party socialisti kjerkoli mogoče, in na zborovanju zastopajo socialistični program in taktiko.

Vest o smrti

Krayn, Pa. — Tu je dne 12. marca preminula Mary Ivanšik, stara samo 21 let. Rojena je bila tu. Zapušča starše, tri brate in dve sestri. Bila je članica SNPJ.

Njenim svojem iskreno sožalje. — Poročevalec.

Tiskovni fond Proletarca

IV. IZKAZ

Lawrence, Pa. Louis Britz \$10.00.
Johnstown, Pa. John Bombach \$2.
Cleveland, O. Po 25c. John Turšič, John Nahtigal, Henry Umetnik in Dr. F. J. Kern, skupaj \$1.00. (Poslal John Kriebel.)
Chicago, Ill. Po 50c: Leo Vider in Raymond Božičnik, skupaj \$1.00.
Girard, O. Matt Masle 50c.
Hermine, Pa. Louis Sieber 25c.
Skupaj v tem izkazu \$14.75. Prejšnji izkaz \$58.54, skupaj \$73.29.

LOUIS ADAMIC

(Continued from Page 6)

back to the pages of this book and I can't help but smile when I think of him eating his first banana with the peeling on.

"Laughing in the Jungle" won Mr. Adamic the Guggenheim fellowship. This award enabled him to return to his native land, Yugoslavia, and thus it was that his "Native's Return" was written.

When I saw Mr. Adamic in the book department at the Boston Store in Milwaukee I noticed that his eyes were almost constantly going up and down the store as if he were on the look-out and wondering what will happen next. This I believe is a natural tendency of an author. They have to be more or less on the look-out for gathering material. When I asked him if he was scheduled for another lecture somewhere, he replied: "No, thank God, I'm through. My throat is sore from talking so much. I'm leaving tonight for home, New York city. I'm certainly glad it's all over." His voice was really very hoarse and I felt sorry for him. I gave him my copy of "The Native's Return" to be autographed and went my way.

The latest book that Mr. Adamic has written is "Grandsons". This story is of two brothers and a cousin. Their grandfather was an immigrant from Carniola, while their grandmother was part Indian and part Yankee. It is an narrative and very interesting and entertaining from beginning to the end.

Mr. Adamic's success in writing is probably due to the fact that he knows how to express his innermost feeling in such a way that the person reading him immediately feels that he would like to know him. He has a natural gift of story telling and his own style of writing, usually in the first person of the pronoun "I".

Carey McWilliams says in a book "Shadow America": "I have discussed Louis Adamic with many persons, but I have yet to be told that he is uninteresting." The London Times says: "One of the most important of the younger American writers." Sinclair Lewis says: "Louis Adamic is important."

We ought to feel proud of Louis Adamic. He has made the American public sit up and take notice of the Slovenes, and above all described the Slovene language as a beautiful one and not to be ashamed of it. He has put the Yugoslavs on an equal footing with the "older American stock" and made the American public feel that we are not an "inferior bunch of green-horns." — Louise Bratanić Jurczyk, Milwaukee, Wis.

(All of the books, described in this article are available from the Book Department of Proletarec.)

Sava's Spring Concert

Chicago, Ill. — For the past several weeks singing society Sava of branch No. 1 has been hard at work, rehearsing a fine program of classical and folk songs for their Spring concert. The chorus consists of about 45 voices. Several new members joined recently, which has strengthened the chorus considerably.

The date set for the concert is Sunday, April 12, at the SNPJ Hall. The program has been divided into two parts, featuring solos, duets, quartets and songs by the entire body. For the second part a special musical arrangement has been prepared by Jacob Muha, Sava's director, in which about a dozen or more soloists participate and are accompanied by the entire chorus. The program will be a real treat to the audience and our friends and sympathizers are asked to reserve the date now. Admission tickets at 40c are available from all members of the branch and at the office of Proletarec. Reservations can also be made by calling Rockwell 2864. — J. R.

SEARCHLIGHT

(Continued from page 6.)

millions of dollars worth of property should be destroyed and go to waste. That so many lives should be ruined. — But with more care by the government some of the damage could have been avoided. With the twelve million unemployed they could construct all sorts of reservoirs and embankments and otherwise beautify the rivers and harbors of America if only the power of the unemployed was utilized. But nay, they allow the twelve million men to waste away their manpower. And come to think of it, that too is a curse which the unemployed can blame on the Supreme Being.

RADIO PROGRAM

Chicago, Ill. The Yugoslav-American program, which is being given every Sunday from 1 to 2 o'clock over Station WWAE, 1200 kilocycles, is creating such an interest among the Slovene people that Professor Savine arranged to have two Slovene songs included in last Sunday's program. They were sung by Theodor Lovich of the Chicago Civic Opera.

Recently over the same station Mr. Palandech gave a very fine description of Ljubljana and other parts of Slovenia. An article that describes some of the interesting places Mr. Palandech talked about will be published later.

On Easter Sunday, Madame Olga Vukmircovich and Mr. Theodor Lovich will appear in a special program arranged by Professor Savine.

THE FALCON NEST

Hurry! Hurry! Hurry! The CONTEST for the letter on "Which would you rather be—a dead hero or a living coward?" closes Thursday, March 28. Remember that any reader of this column, whenever he is may enter. Be sure to state your age.

Falcon Flights! How about organizing a baseball team now that spring is coming on? Falcons believe in play as well as work. You could then book games with other organizations. Just think what a grand place that would be to display your uniforms!

Irene Svetlik of the Chicago Flight received an interesting, fully-illustrated magazine from Jacob Solomons of Holland last week. You'd be surprised how modern the people over there are. And yet when you look in your geography books, you get the idea that all they do is wear wooden shoes and sell tulips. That's another reason why we have a Falcon organization — to teach you things as they are at the present time and not twenty or thirty years ago!

Comrades Tillie Troyka and Louise Karun are spending their time with the Chicago Falcons on Saturday and helping wherever necessary. And Frances Omerza has been playing for the girls at the glee club.

DID YOU?

Did you ever see a lassie
Go all through the grade school
And all through the high school?
Did you ever see a lassie
Go higher than that?

And when she got through, sir,
She never had heard, sir,
That right here in this world, sir,
There's no need to starve?

There's is plenty for you, sir,
And plenty for me, sir,
And if we were wise, sir,
How happy we'd be!

If you stop at 2301 S. Lawndale Ave. (Chicago) any Saturday at 11:00 o'clock you'd hear a girl's glee club of Red Falcons singing with all their might—practicing for the first of May program to be held in the SNPJ Hall.

Science Note

A whale has an enormous mouth, so big that it could hold a man in it!

WHAT CAUSES INFLATION?

(Continued from page 6.)
amount of spending is affected by several factors. Money in circulation is only one of them. A second factor is the rate at which the money circulates—the velocity of circulation. A dollar which passes from hand to hand fifty times in a year accounts for twice as much spending as a dollar which is used in only twenty-five purchases during the year. Thus, the increase in the amount of money in circulation after 1929 was partially offset by the decrease in its velocity.

Book and Bank Credit

A more important factor, however, is the fact that normally most purchases are made with credit and not with money. Some of this credit is book credit. Some of it is installment credit. Most of it is bank credit.

The major source of bank deposits is not the person who takes money to a bank and deposits it. Most bank deposits arise from loans made by the bank. A business man wants to finance a transaction. He explains it to his banker. If the banker agrees that there will probably be a profit in the transaction, so the loan can be repaid, he extends the loan to the business man. The business man signs a note which is then listed as one of the assets of the bank, and the amount is credited to his checking account. Other business men do the same, and by means of checks these bank deposits pass from one person to another, financing purchases just as if real money were being used instead.

But when the business man doesn't see any profit in any transaction, he doesn't need such a big checking account. So he writes a check to the

jaws and still have room to spare, but its throat is so small that it can't swallow more than a small fish. So how could the whale have swallowed Jonah?

At A Big Meeting

Speaker: "I'm pleased to see such a dense crowd here tonight."
Falcon: "Don't be too pleased. We're not all dense."

The Milwaukee Falcon Call says that in any capitalistic country these days with a diploma and a dime, you can get a cup of coffee anywhere.

Doris Kivowitz, of a Milwaukee Flight, writes this verse:

Join us Comrades!

We are the Falcons bright and gay;
We try to fight in every way
For our aims.

When we hear of imperialist war,
It makes us sad but also sore;
SO, NO MORE WAR.

Come to our meetings,
And hear our greetings,
We're comrades all!

Join us and be
As bold as we
In every way.

Different kinds of ages

What age is served for breakfast?
Sausage.
What age do a number of people enjoy in common? Village.
What age do people get stuck on? Mucilage.
What age pertains to a farmer? Tillage.
What age is neither more nor less? Average.

The month of March! What do Falcons remember in this month? Well, for one thing, Karl Marx died on March 14, 1883. And the Paris Commune began in March in the year 1870.

Don't forget to send in letters, stories, or anything of interest to the Falcon Nest. Until next week:

FRIENDSHIP!

(Send your correspondence to Mary Jugg, 4134 W. 24th Place, Chicago.)

Circulating Money Decreased

That is what has happened since 1929. Circulating credit decreased rapidly because many business men had no use for it because there was no profit in sight. Even when the Federal Reserve Banks lowered their discount rates to one per cent to entice business men to borrow, they refused to do so. The profit motive was no longer able to keep business going.

The amount of circulating credit was normally more than seven times as great as the amount of circulating money. Since 1929 it has decreased about one-third. This decrease, together with the reduction in the velocity of circulation of both money and credit, far more than offset the increase in the amount of money in circulation. The fundamental cause was the breakdown of the profit system of business.

OPEN FORUM

The 24th ward branch of the Cook County Socialist Party is sponsoring a series of lectures at its headquarters 3400 Douglas Blvd. On Friday, March 27, at 8 p. m. John Mill will speak on Socialists, Communists and the Peoples Front in France. The admission is 10c.

Capitalism is near its end. History shows that bad news must become unbearable before Americans lose patience.

ALI STE ŽE POSLALI NAROČILO ZA "MAJSKI GLAS"?

Upravištvo je poslalo dne 10. marca nad 900 pisem društvom SNPJ, SSPZ, JSKJ, JPZS in SDZ, v katerih jih vabi na naročilo "Majskega Glasa". Nato so bila poslana slična pisma klubom JSZ.

Zastopniki in mnogi drugi prijatelji delavskega tiska so zaposleni pri nabiranju oglasov v to revijo in ob enem zaeno z drugimi agitirajo, da dobi letošnji "Majski Glas" čimvečjo cirkulacijo. To je delo, ki ga je vredno vsiti.

Nobena slovenska ali katerakoli druga jugoslovanska delavska revija še ni dosegla ne po obsegu in ne z vsebino našega Majskega Glasa.

Cena za posamezen izvod je 25c. Cene za večja naročila pa so sledeče:

10 iztisov	\$2.40	50 iztisov	\$10.50
15 iztisov	3.45	75 iztisov	14.25
25 iztisov	5.50	100 iztisov	18.00
35 iztisov	7.35	250 iztisov	45.00

THE BRITISH LABOR MOVEMENT

The British Labor Party Marches Forward. — Many Practical Achievements. — Why is not Labor in U. S. also a Great Political Force?

By Herbert Morrison

Member of the National Executive of the British Labor Party, Leader of the Labor Party majority in the London County Council, and a Member of Parliament.

Steadily British labor and Socialism recovers from the confusion of 1931. Our numbers nearly trebled at the recent Parliamentary General Election. We have labor majorities on a number of Local Authorities, including the London County Council, the Glasgow Corporation, and the County Councils of Durham, Glamorgan and Monmouth. The organization of the party improves year by year. The influence of British labor for peace and the League of Nations has been enormous. Steadily Socialist ideas enter the minds of the people.

Indeed, so successful has labor propaganda been, that the mental attitude of the Conservative Party itself has been substantially changed during the present century. It is anti-Socialist, but it has socialized British broadcasting, London's water supply and the telephones. It introduced socialistic principles into the generation of electricity under national control. It put the finishing touches—not all of them good—to the London Passenger Transport Act which I introduced on behalf of the Labor Government.

It dares no longer always to oppose measures of social reform and has, indeed, introduced and passed certain measures of social reform. All of this is a great compliment to the educational influence of the Labor Party.

This does not mean, however, that there is no need for a Labor Government. Conservative governments act with slowness and half-heartedness; their legislation is never completely satisfactory from the Socialist point of view. We tell the people that if they want Socialist measures, they will be wise in letting the Socialists carry them through.

The Labor majority on the London County Council, which has now been in power since March, 1934, has won widespread public respect for its initiative, its courage, its progressive policy and its sound public-spirited administration. A new spirit animates the official machine at London's County Hall. The greatest municipal authority in the world has had breathed into it a fine labor spirit of progress and efficiency.

A great slum clearance offensive and re-housing program is being carried through. Hospitals are being modernized as civic institutions, every trace of the old poor law tradition being removed. A great three years' education program is being implemented, the mean economies of the old regime having been cancelled. Public assistance has been humanized.

ed and rationalized. A green belt around London is being fashioned, parks and open spaces extended and improved. The fire brigade has been reorganized. And so I could go on right through the departments of London County Council administration.

Similar good work is being done by the Labor majorities on the fifteen Metropolitan Borough Councils, for we have won a majority of the Borough Councils.

Just now the London Labor Party is celebrating its Coming of Age, for we are 21 years old. In that 21 years we have grown politically from nothing into the ruling party in the capital city of the British Commonwealth of Nations.

America remains to a great extent a political mystery to us. Its great trade union organization has not considered it wise to take an organized part in public affairs and to seek direct labor representation on America's public authorities. The American Socialist Party is small and we hear conflicting views about its policy.

Why is not labor and Socialism in the United States a great organized political force? Why is independent labor representation in Congress and on the local authorities so limited in

the great republic across the Atlantic? Is it that the American people are political backward, or is it that the American Socialists have not yet understood American psychology?

I do not know, but general political experience has taught me that when a political party does not make more or less consistent progress, it may be that the party does not fully understand the electorate whose support it seeks. But I cannot judge American public affairs.

Until recent times there were two great political mysteries that the British could not fathom. One was Russia, and the other was America. There is now a great deal more enlightenment about Russia in Great Britain. There is increased enlightenment about America, but despite the fact that in the main we largely belong to the same race, we are far from understanding the internal politics of your great country. It may be that America's first experience of a long economic depression will have its political consequences. If so, I hope that those consequences may be beneficial and that a great, powerful, reasonable and constructive labor and Socialist movement will come into control of the public affairs of a country which can be made into a prosperous Socialist Commonwealth.

LOUIS ADAMIC

Most of us are more or less acquainted with the name of Louis Adamic. Some of us perhaps met him personally, others know him thru his works.

The first article I ever read by Mr. Adamic was "Death in Carniola." Later I found out that the same article was a part of Adamic's book, "The Native's Return".

After Mr. Adamic had completed "The Native's Return" he made a lecture tour thru all of the leading cities in United States. This tour I believe was also partly used for his gathering of material on a new book he is working on at the present time. It will be probably called "My America", or perhaps "A Country Full of Nice People". Mr. Adamic thinks that this book will be completed sometime in 1938. He is also working on a book that will be a "sequel" to "The Native's Return", which will probably be completed late in 1936 or the early part of 1937. Thus we see him working on two books at the present time besides writing articles, stories, etc., for numerous magazines.

The first book that Mr. Adamic had written was "Dynamite" in 1931. It is a story of class violence in America, describing strikes that occurred a hundred years back. The

book was revised in 1934 and is very interesting as well as instructive.

His second book "Laughing in the Jungle" was written in 1932. It is an autobiographical narrative which describes him as a young lad 16 years of age when he came to America alone. My memory often turns

(Continued on Page 5)

A Place to go Saturday

Chicago, Ill. The ladies of branch No. 1 JSF have undertaken the job to equip the kitchen of the Slovene Labor Center with necessary utensils and kitchen ware. To raise funds for this purpose they have arranged for a pleasant evening of entertainment **Saturday, March 28**, which will begin promptly at 8 p. m., at the Slovene Labor Center. According to the ladies this affair will be a real treat for everybody that attends. Their program includes card games, dancing and other entertainment. Admission tickets are 25c. Get them from the women comrades of branch No. 1 and join the fun that is in the store for you.

A WARNING FROM THE RHINELAND

Germany's violation of the Locarno pact, by the entry of Nazi troops into restricted Rhineland territory has given the world a brief scare from which it will recover unless war soon results. People as a whole live in the immediate present. They lose sight of the road they are traveling while looking at the scene close at hand.

That Europe has moved close to another war which is likely to engulf the entire world can not be questioned. Hitler's latest action brings Germany and France closer together in a physical sense and places them farther apart in understanding and friendship.

While advocates of peace and foes of fascism are inclined to condemn the German dictator, merely placing the blame does not alter matters. In fact, there are things to be said in favor of Germany.

The peace of Versailles was a bandit's peace, a peace forced upon Germany at the point of a pistol. It was not the "peace without victory" which Woodrow Wilson spoke about. It was the kind of settlement which the vanquished invariably agree to with the mental reservation to unsettle matters at the earliest opportunity.

Just as the war was a war to preserve the private profit system, so the peace was dictated to satisfy the greed and selfishness of the profit takers of the victorious nations. It was unjust. And injustice unfailingly breeds discord.

In the strife between nations, and particularly in Hitler's latest move, Socialists find added justification for their demand for a new economic arrangement.

We were right when, back in 1914, we declared that the war was a capitalist war which did not deserve the support of the working masses. We have been right all along in our warning that the private profit system breeds war. The world will either admit our contention — and abolish the system which breeds poverty, crime and war — or it will be destroyed.

Socialism is the hope of humanity. For failing to heed the Socialist appeal the people of many nations have already sacrificed their civil liberties. But the bill is not yet paid. The lives of millions will be exacted as a penalty for economic folly. The wages of sin is death.

Reading Labor Advocate.

ZARJA'S CONCERT APRIL 5

Cleveland, O. The Socialist singing society Zarja of branch 27 JSF sponsors its Spring Concert on Sunday, April 5, at the SND on St. Clair Ave.

At 3 p. m. the chorus will open the first part of their program by singing several choral selections. A male quartet composed of W. Lazar, J. Ferluga, L. Poljak and J. Trebec will be an attraction in itself. A mixed quartet, several solos, duets and several numbers by the ladies-chorus will complete the first half of the program.

A comic operetta "Cevljari baron" (The Shoemaker Baron) will dominate the rest of the program. To the best of my knowledge, this operetta has been presented but once, in Chicago where it was pronounced a success.

The story centers about a young man, Nace who is an apprentice shoemaker. On the day of his graduation, Nace learns that he is a baron. The story reveals that Nace and the child of his nurse maid were born about the same time. The nurse maid looking for the welfare of her own child, exchanges the children. This fraud remains a secret for 20 years but the deception ends when the woman confesses her wrong doing on her death bed.

Imagine the riotous hilarity that follows when Nace, brought up as a peasant goes to visit his true mother and brings all his friends with him. Imagine the dignified Baroness having to tolerate the commoners and to understand the alien person now called her son.

What is the fate of the false son?

What's to become of Nace's betrothed, a nameless house maid? The answers to these questions will be amusingly enacted in the operetta.

The characters in this musical comedy are, Joseph Trebec, Anton Epich, Victoria Poljak, A. Komar, Mrs. Babnik, Rose Sumrada, A. Turkman, V. Wess, J. Turk, John Vehar and T. Podobnik.

Admission tickets to the afternoon performance and evening dance are 40c. Frank Barbic's orchestra will furnish the dance music.

At this concert two beautiful pictures by H. G. Perushek will be given away.

Don't forget the date Sunday, April 5. Reserve it now and join the comrades and friends for a pleasant afternoon and evening. — J. Turk.

J. Siegel to Lecture at Branch Meeting Friday

Chicago, Ill. — The Educational Committee of branch No. 1 JSF has arranged to have comrade Jacob Siegel, editor of The Jewish Daily Forward speak at our regular branch meeting Friday, March 27, at the Slovene Labor Center. The subject of comrade Siegel's talk will be, "The Part played by The Forward in the Jewish and American Labor Movement." Due to the balloting on delegates to the national convention of the Socialist Party and other important business matters, the meeting is scheduled for 7:30 p. m. All members are urged to be present.

Pub. Committee.

For Women Only

Conducted By Mary Jugg

Chicago. Everything is set for the big social planned by the women members of branch No. 1, Sat. March 28. Tickets are 25c. Many fine features will be a part of the evening's program. Ask any woman member of branch No. 1 for further information and details. The place is 2301 S. Lawndale Ave. and the program will begin promptly at 8:00 o'clock. Don't be late this time!

Cooperative Nurseries

This subject was discussed in brief in this column last week. Would cooperative nurseries be practical? What purpose would they serve? Similar units are already in progress in America under the name of nursery schools. They do not aim to further the idea of cooperative nurseries in general, but the way they work demonstrates what could be done in this line. These experiments take the child at a somewhat later age than the idea suggested under co-ops for babies.

The aim of the nursery school has been to take the child from the ages of 2 to 5 years. The mother brings him to the nursery school in the morning, goes to work, and takes him home in the evening. Once a week the parents may stop with the supervisors for tea or luncheon, and here they are given instructions as to the care of their child and his particular habits and traits.

The motive behind these nursery schools is interesting: to provide a cheerful and proper place for the child when the mother goes to work, to benefit the child by adopting the best-known scientific methods to his training, to provide a laboratory where child development can be studied, and to give the parent of the child opportunity to receive instruction as to the upbringing of his child.

You will notice that one of the aims of this movement is to provide proper care of the child when the mother goes to work. Should not a mother have as much freedom to be an equal to man in the economic world as she did before the birth of the child? This idea carried to co-operatives would make the child a problem of society — leaving the mother free to maintain her previous position in the economic world and whatever other activity she would choose.

What are the essential factors in taking proper care of an infant? Just offhand one would say: food, temperature, and regularity. It may seem like a very trivial matter and nothing much to shout about. But how many children receive expert care in each of these things that would prevent them from death or from diseases and neglects that result in scores of deficiencies when they grow up? Paul deKruif in his latest book says that one million, one hundred thousand American children die every year of preventable diseases. Why? DeKruif says because on the one hand we have the marvels of science, and on the other hand, poverty-stricken parents, ignorant parents, and smug, well-fed people who cannot or will not help to bring this science to the aid of the children.

Wouldn't cooperative nurseries solve many of these problems? Is it modern and civilized to let any child be deprived of the care that will prevent him from having poor eyesight, hearing, teeth, or rickety bones just because his parents cannot afford to give him proper care from his infancy? Suppose that he might be well taken care of if his mother took the time, is it fair to deprive her of almost every minute of her time simply in attending to details that could be performed as a matter of routine in a nursery supervised by capable attendants?

Should not children be a social responsibility and adults a social asset? Each adult should be worth so much to society when he has developed himself; why then shouldn't society take care of him until he reaches that point where he can help himself?

Women! Your fight for betterment of yourself and society is by no means ended. You didn't gain much when they decided that you had a soul (whatever that is!) like a man, and that you should have the right to vote the same as a man. Use those few privileges gained after years of real struggle toward helping to bring about a better world. Fight for progress that will be really progress — progress that will not only liberate you but that will improve the future society. The only road to this is advocated by the principles of Socialism! Join its ranks! There are plenty of burdens you want to get rid of, and worrying whether Marge's hat is new or last year's isn't one of them!

WHAT CAUSES INFLATION?

By Maynard C. Krueger

(This is the second article from a series of discourses on economic problems, written by Maynard C. Krueger, professor of Economics at the University of Chicago.)

Inflation is not caused by going off the gold standard. Usually a country goes off the gold standard when it hasn't any more gold, and then inflation sometimes follows. The United States, however, went off the gold standard with the vaults of the Federal Reserve Banks and the Treasury jammed with gold that wasn't being used for anything. Simply ceasing to redeem paper money in gold does not under those circumstances cause any increased spending, and does not therefore cause an inflationary rise in the general price level.

Function of Gold

In international trade the free flow of gold back and forth from one country to another was supposed to keep trade balanced between countries. Because of high tariffs, however, and because of nationalistic control over national banking systems, gold hasn't performed that function for years—certainly not since the World War.

In the domestic banking system the function of gold was not what most people supposed. The law required that there be a gold reserve of forty cents back of every dollar of Federal Reserve Notes. But that reserve had to be kept there, and not given out to the holders of Federal Reserve Notes who wanted to exchange them for gold. The purpose of that reserve was not to make the paper money redeemable, but to limit the amount of paper money that

could be issued. When the United States went off the gold standard last summer, the gold reserve was so great that the circulation of paper money and credit could probably have been doubled without gold becoming scarce.

Circulation of Money

Inflation is not necessarily caused by putting more money in circulation. As a matter of fact the amount of money in circulation has increased during the depression. In 1933 it was almost twice what it was in 1929. Prices nevertheless went on down. That was a period of deflation in spite of the fact that there was a rapid increase in the amount of money in circulation.

Nothing causes inflation unless it affects the amount of spending. The

(Continued on page 5.)

DEBATE ON FASCISM

Chicago, Ill. War and fascism are no doubt the most talked about subjects today. The danger of war and fascism to the well being of civilization and particularly to the labor movement is more evident than ever before. The Social Study Club of branch No. 1 JSF has selected Fascism as a subject for a debate which will take place Friday, April 10, at the SNPJ Hall. Maynard C. Krueger and Dr. Renzo Sereno, both of the University of Chicago will give their views on this subject. Since fascism is a topic that is discussed most in the labor movement we urge our friends and sympathizers to attend this debate and hear the opinions expressed. The meeting will start at 8 p. m. Admission free.—Pub. Comm.

DROP THE WEIGHTS

If a lot of our friends and comrades gather for the Social and Party at the Slovene Labor Center, Saturday, March 28, the center will be enriched with a lot of new utensils and equipment. It is our desire to see a capacity crowd for which the Women's Committee of Branch No. 1 JSF will feel duly grateful, as it is under their sponsorship that the affair is being held. More and more the Center is becoming the gathering place of progressive Slovenes and with the JSF Convention coming in July it should draw the attention of numerous other people who ordinarily get into our section rarely.

We must remind our people that the debate on Fascism scheduled for Friday, April 10, 1936 at the SNPJ Hall promises to be a real treat. Prof. Maynard Krueger has more than satisfied our people on more than one occasion. He speaks with a firm conviction and leaves the best of impressions on his listeners. He is to oppose Fascism. Renzo Sereno, an avowed Fascist doing research work at the U. of C. is to tell of the glorious blessings of the Italian Fascist State. The admission will be free. It is not too early to ask you all to join in delivering a large audience for the debate, which is sponsored by the Social Study Club. You'll hear directly from a fascist the kind of stuff they feed the poor Italians in Italy in order to keep them in submission and in order to push their offensive war in Ethiopia.

Partly due to the division in the ranks of Socialists a whole lot of sentiment is being created for the State Convention of the Party in Peoria, Ill., on April 3, 4 and 5. It wouldn't be amiss to say that the convention will be the best attended in years. It is quite logical to expect a wide division of pioneers between the two factions in the Party but it is hoped that the differences will not prevent progressive actions and decisions. At the same place and time various other labor groups are holding state meetings also, as previously

announced, for the purpose of laying the foundation for a genuine farmer-labor party. There has been somewhat of a revival in interest in the Party during the past few months. Particularly, has this been noticeable since two organizers have been out in the field. We have been handicapped by lack of finances, nevertheless. Reports of these two organizers should be interesting. Numerous important items are on the convention agenda. Branches which have not elected delegates should do so now.

Dreadful floods have devastated a great portion of some of the eastern states and many of our people have been caught in the wake of this horror. It would be well for our people to set up a relief committee in all the communities where they were hard hit and delegate responsible individuals to solicit and distribute money, food and clothing to them. Just how hard hit our people are, we know not, but it can be expected that they suffered along with the rest of the population. A Yugoslav relief agency could reach into such homes and residences otherwise not covered by the regular relief bureaus.

And speaking of the floods it is impossible to think that all floods could be prevented. That's supposed to be an act of the Divine Power. Isn't it terrible that the supposed Almighty should permit his children to be cast out before the fierce roaring waters, homeless, penniless, cold, sickly and hungry. That so many

(Continued on page 5.)

NOTE
More English reports
and Articles on
Page 5